

Vrijwilligers Palliatieve
Terminale Zorg

Nederland

Jaarplan VPTZ Nederland 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Werken aan kwaliteit	3
2. Leden adviseren en informeren	5
3. Leren en ontwikkelen	7
4. Lobby, netwerken en samenwerken.....	10
5. Verenigen.....	15
6. Inteme aangelegenheden.....	18
7. Begroting	19

Voorwoord

VPTZ Nederland is de vereniging van organisaties die met de inzet van vrijwilligers actief zijn in de palliatieve terminale zorg. De vereniging telt bijna 210 leden die met circa 12.000 vrijwilligers verspreid zijn over heel Nederland (inclusief de overzeese eilanden). De leden ondersteunen cliënten in de thuissituatie, in hospices en intramuraal. Het landelijk bureau is met z'n 13 medewerkers gevestigd in Amersfoort.

Voor u ligt het eerste jaarplan dat gebaseerd is op het in 2021 ontwikkelde Meerjarenbeleid 2022 – 2025. Onder de titel *'Met vrijwilligers stevig op de juiste plek'* beschrijven wij de koers van VPTZ Nederland voor de komende jaren. Missie en visie zijn geactualiseerd:

VPTZ Nederland staat voor een waardige laatste levensfase op de plek van voorkeur met de inzet van vrijwilligers.

Wij streven naar palliatieve terminale zorg in een optimaal samenspel van mantelzorg, vrijwillige en beroepsmatige zorg. De ondersteunende rol van de VPTZ-vrijwilligers is daarbij onderscheidend, gelijkwaardig, beschikbaar en bekend. De leden zetten zich met goed opgeleide, deskundige en compassievolle vrijwilligers in voor palliatieve terminale zorg waarbij de wensen en behoeften van de cliënt en diens naasten centraal staan. Daarmee geven zij vorm aan 'Er zijn'.

Vanuit deze aangescherpte missie en visie én onze blik op de omgeving van VPTZ zijn we voor de jaren 2022 – 2025 tot vijf speerpunten gekomen:

1. Kwaliteit en deskundigheid
2. Plek in de keten
3. Naams- en dienstbekendheid
4. Financiering/bekostiging
5. Landelijke samenwerking

Deze speerpunten van het meerjarenbeleid vertalen we jaarlijks in doelen en activiteiten van de verschillende onderdelen en medewerkers van het landelijk bureau. Deze jaarplannen behouden de opbouw zoals u die van ons sinds enkele jaren gewend bent.

En daarbij werpt de coronacrisis z'n schaduw vooruit. Omdat een deel van de voorgenomen activiteiten in 2021 op een andere manier is uitgevoerd of moest worden doorgeschoven, bevat het jaarplan 2022 activiteiten die al voor 2021 ingepland stonden. Onze blik op de toekomst versluiert dit niet, die blijft onverminderd open en scherp.

Karin Lieber,
Voorzitter VPTZ Nederland

September 2021

1. Werken aan kwaliteit

Met de vaststelling van de VPTZ Visie op kwaliteit en het Kwaliteitskompas VPTZ en de hieraan gekoppelde VPTZ Lidmaatschapscriteria, hebben we in 2020 en 2021 forse stappen gezet op het gebied van kwaliteit. De komende jaren staan in het teken van het werken met en de doorontwikkeling en verdere concretisering van de visie, het kompas en de criteria. Dit in nauwe samenhang met de algemene ondersteuning van de leden (hoofdstuk 2), het werk van de VPTZ Academie (hoofdstuk 3) en de verenigingsactiviteiten (hoofdstuk 5). Het speerpunt *Kwaliteit en deskundigheid* in het meerjarenbeleid 2022-2025 vindt u vooral terug in dit hoofdstuk.

Het vaststellen van genoemde kwaliteitselementen is één, het er daadwerkelijk mee werken is twee. Dit betekent in eerste instantie een belangrijke fase van enthousiasmeren, inspireren en faciliteren. In 2022 zetten we brede communicatie rondom het kwaliteitstraject in. Het gaat daarbij om interne communicatie richting de leden en het zichtbaar maken van de manier waarop VPTZ werkt aan kwaliteit richting externe partijen. Een communicatieplan ondersteunt dit.

Het inrichten van Het Lerend Netwerk VPTZ

De dialoog binnen de lerende netwerken vindt plaats op basis van de in 2021 ontwikkelde Zelfevaluatie VPTZ. De proeftuinen in het najaar van 2021 leveren de eerste ervaringen met het gezamenlijk leren en verbeteren op, evenals zicht op de effectiviteit van de toegepaste methode en gebruikte tool(s). In 2022 krijgen deze proeftuinen hun vervolg op basis van de opgedane kennis en ervaring. In afstemming met leden zal een bredere invoering en verbeterde uitvoering van Het Lerend Netwerk geconcretiseerd worden. Tevens wordt gericht aandacht besteed aan het zichtbaar maken van mooie voorbeelden en communicatie over het lerend netwerk. De zelfevaluatie zal breed onder de aandacht komen van de leden. Zij worden ondersteund in het gebruik ervan.

Structureel verzamelen van feedback

Het gestructureerd ophalen van ervaringen bij cliënt en naaste is een belangrijke informatiebron om te leren en te ontwikkelen en is een van de lidmaatschapscriteria. Begin 2022 vindt een evaluatie plaats van de in 2021 gehouden pilot, waarbij samen met leden een schriftelijke vragenlijst voor naasten is ontwikkeld. Leden hebben zich aangemeld om de vragenlijst onder naasten te verspreiden. De uitkomsten worden weergegeven in een digitaal dashboard. Op basis van de evaluatie zal de vragenlijst, indien nodig, worden aangepast en vastgesteld, en zal het instrument met leden verder ontwikkeld worden. De werkgroep van bovengenoemde pilot zal vervolgens invulling geven aan het verzamelen van best practices van feedback van gast/cliënt en het eventueel ontwikkelen van een nieuw instrument hiervoor.

Refererend aan de bouwstenen van het kwaliteitskompas staan voor 2022 verder de volgende zaken op de agenda:

Persoonlijk cliënt-/gastenplan

Voor deze bouwsteen zal in 2022 gestart worden met het inventariseren en verzamelen van voorbeelden uit de praktijk. Het gaat daarbij om de verschillende soorten plannen die worden gebruikt en de uitwerking daarvan. Verder gaat het zeker ook om voorbeelden van het samenspel van de zorg door vrijwilligers en de beroepsmatige zorg: hoe geven de leden invulling aan het op één lijn krijgen en houden van gast/cliënt, naaste/familie en medewerker/vrijwilliger en hoe duidelijk en toegankelijk zijn de gemaakte afspraken hierover.

Feedback medewerker/vrijwilliger

Als vervolg op het traject 'feedback naasten' worden in een werkgroep samen met leden instrumenten voor het verkrijgen en verwerken van feedback van medewerkers/vrijwilligers verzameld, ontwikkeld en uitgezet in een pilot. Daarbij wordt gedacht aan een vragenlijst met dashboard, zoals bij de vragenlijst voor naasten, en aan tools zoals bijvoorbeeld een checklist voor eindgesprekken.

Opleiding en training

Na de uitwerking van deskundigheid vrijwilligers in 2021 zal in 2022 in samenwerking met leden en de VPTZ academie de trainingen voor coördinatoren en bestuursleden geëvalueerd worden, zodat het trainingsaanbod optimaal aansluit op het kwaliteitskompas (zie hoofdstuk 3).

Website Kwaliteitskompas

In 2021 is de site kwaliteitskompas.vptz.nl tot stand gekomen. Deze site wordt verder gevuld en up-to-date gehouden in een logisch verband met de algemene Ledensite/Kennisbank (zie hoofdstuk 2).

De kwaliteitsonderdelen **Deskundigheid vrijwilligers** en **Opleiding & Training** in bredere zin vindt u in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 5 is het onderdeel **Lidmaatschapscriteria** opgenomen.

Onderstaand volgt een overzicht van de doelen, activiteiten en beoogde resultaten van het thema werken aan kwaliteit:

Doel	Activiteit(en)	Beoogd resultaat
De kwaliteitsvisie, het Kwaliteitskompas VPTZ en de kwaliteitsbouwstenen doorontwikkelen en toepassen.	<ul style="list-style-type: none">• Op verschillende manieren hierover in gesprek zijn met leden (meedenksessies, regiobijeenkomsten, persoonlijke gesprekken, etc.).• (Door)ontwikkelen en toepassen van het Kwaliteitskompas en de kwaliteitsbouwstenen.• Inrichten Lerend Netwerk.• Faciliteren van het gestructureerd ophalen van ervaringen bij cliënt en naaste.• Toepassen voorwaarden deskundigheidsbevordering vrijwilligers.	<ul style="list-style-type: none">• Binnen de vereniging is de vastgestelde visie op kwaliteit erkend en omarmd.• Het Kwaliteitskompas en de bouwstenen hebben zich ontwikkeld tot een stevig (denk)kader voor gestructureerd werken aan kwaliteit.
VPTZ Nederland stimuleert en faciliteert het werken met het kwaliteitskader palliatieve zorg	<ul style="list-style-type: none">• VPTZ Nederland is aangesloten bij en voert het gesprek hierover met relevante partijen als PZNL en IKNL.• Ontwikkelen van een vertaling van het kwaliteitskader specifiek voor vrijwilligers.	<ul style="list-style-type: none">• VPTZ Nederland is aangesloten bij de verdere ontwikkelingen van het Kwaliteitskader palliatieve Zorg NL.• Het werken met dit kwaliteitskader binnen de vereniging is bevorderd en omarmd door de leden.

2. Leden adviseren en informeren

Een vast onderdeel van onze activiteiten is het ondersteunen, adviseren, inspireren, informeren en versterken van de leden wanneer gewenst, gevraagd dan wel nodig. Deze activiteiten zullen in 2022 en de jaren daarna meer en meer verbonden zijn met de implementatie van de visie op kwaliteit, het kwaliteitskompas en de lidmaatschapscriteria van VPTZ. De speerpunten *Kwaliteit en deskundigheid*, *Plek in de keten*, *Naams- en dienstbekendheid* en *Financiering/bekostiging* in het meerjarenbeleid 2022-2025 hebben alle elementen in zich die te maken hebben met de ondersteuning van de leden.

Service desk Leden

De in 2021 ingestelde Service desk Leden vervult in de ondersteuning een centrale rol: leden kunnen hier met al hun informatie- en adviesvragen terecht, zodat passende en tijdsgebonden ondersteuning kan worden verzorgd. De Ledensite/Kennisbank wordt op basis van deze input actueel gehouden. Uit de registratie zijn bovendien de actuele thema's en issues van de leden te halen, als informatiebron voor bijvoorbeeld acties op het gebied van landelijke belangenbehartiging.

Digitaal platform

Met de in 2021 ontwikkelde digitale tool op de VPTZ ledensite wordt uitwisseling van vragen en kennis tussen de leden onderling én tussen het landelijk bureau en de leden makkelijker en sneller. Ook hiermee krijgen we extra zicht op de issues van de leden die zo nodig landelijke actie behoeven.

Ledenbezoeken en themabijeenkomsten

We intensiveren de werkbezoeken aan leden, of op verzoek of in het kader van relatiebeheer. We zullen actiever aanbieden aan te schuiven bij en deel te nemen aan regionale overleggen die leden zelf al organiseren: dit is een efficiënte manier om in nauw contact te staan met de leden en op de hoogte te zijn van de actuele vraagstukken. Verder blijven we themabijeenkomsten organiseren, op basis van de positieve ervaringen tijdens de coronacrisis, deels online.

De langdurende coronacrisis zal voornamelijk een belangrijk onderwerp zijn bij onze ondersteuning van de leden. Ook het thema werven van en werken met vrijwilligers blijft een zeer relevante, mede in relatie tot corona.

Registratierapportage

In 2021 is de eerste Registratierapportage nieuwe stijl uitgekomen. Op basis van een evaluatie met onze partner bij dit jaarlijkse onderzoek komt in 2022 een tweede versie uit, met nieuwe cijfers en duidingen.

VPTZ Nieuws

Vanzelfsprekend blijven we de leden eens in de 4-6 weken informeren en attenderen op actuele ontwikkelingen, actualiteiten, resultaten enz. via VPTZ Nieuws.

Onderstaand volgt een overzicht van de doelen, activiteiten en beoogde resultaten van het thema leden adviseren en informeren:

Doel	Activiteit(en)	Beoogd resultaat
Leden op interactieve wijze versterken, inspireren, activeren en verbinden	<ul style="list-style-type: none"> • Themabijeenkomsten (online en fysiek), waaronder vijf regionale themabijeenkomsten over communicatie. • Uitvoering geven aan en verder ontwikkelen van de Servicedesk Leden. • Bezoeken van leden. • Individueel ondersteunen en adviseren van leden. • Faciliteren van online uitwisseling tussen leden. 	VPTZ NL heeft actueel inzicht in wat er speelt bij (nieuwe) leden, weet waar ze staan, en ondersteunt de leden gericht en op een effectieve en efficiënte wijze.
Registratierapportage VPTZ	<ul style="list-style-type: none"> • Analyseren en opstellen van de landelijke registratierapportage en individuele terugkoppeling. • Optimaliseren van het in 2021 ontwikkelde dashboard. 	Een vereenvoudigde en meer betrouwbare wijze van dataverzameling, waarbij de leden begrijpen waarom welke data verzameld wordt en VPTZ Nederland de juiste data kan aanleveren aan stakeholders. Een dashboard voor een eenvoudige analyse van cijfers.
Leden zijn optimaal geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen in het palliatieve veld	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgeven van VPTZ Nieuws. • Actueel houden van de ledensite en de Kennisbank. • Relevante onderwerpen regelmatig onder de aandacht brengen van leden. 	Leden zijn op laagdrempelige wijze geïnformeerd over actuele ontwikkelingen en vraagstukken in de vrijwillige palliatieve zorg en bezoek aan Kennisbank is toegenomen.

3. Leren en ontwikkelen

De activiteiten van de VPTZ Academie zullen in 2022 gericht zijn op het trainingsaanbod, het kwaliteitskompas, gesprekken met de leden en de effectiviteit van de trainingen. Het speerpunt *Kwaliteit en deskundigheid* in het meerjarenbeleid 2022-2025 vindt u vooral terug in dit hoofdstuk.

De trainingen van de VPTZ Academie dragen bij aan onze missie en zijn volledig gericht op het werk van vrijwilligers, coördinatoren en bestuurders in de palliatieve terminale zorg. De trainingen zijn toegespitst op en ondersteunend aan hun respectievelijke rollen en taken. VPTZ Nederland ziet dat de trainingen een enorme bijdrage leveren aan bewustwording, kennisontwikkeling en het vergroten van het handelingsrepertoire. Daarnaast zijn de trainingen een belangrijke plek om ervaringen uit te wisselen en geïnspireerd te raken. Het VPTZ-trainingsaanbod is daarmee altijd al een onmisbare schakel geweest in het realiseren van kwalitatief hoogwaardige palliatieve terminale zorg. Tegelijkertijd kijkt de VPTZ Academie in 2022, en de jaren daarna, ook naar hoe het nog beter kan.

Trainingsaanbod

Vanzelfsprekend blijft de VPTZ Academie trainingen aanbieden aan vrijwilligers, coördinatoren en bestuurders. In 2022 bestaat het programma uit 18 vrijwilligersmodules en 13 modules voor coördinatoren en bestuurders. Hiernaast bieden we modules aan die specifiek geschikt zijn om als incompanytraining aan te vragen. In deze trainingen speelt team- en organisatieontwikkeling een belangrijke rol. In het totaal begroot de VPTZ Academie in 2022 223 trainingen, voor ruim 2.700 deelnemers.

Kwaliteitskompas

De VPTZ Academie ontwikkelt zich door in 2022 in nauwe samenwerking en samenspraak met de adviseur Kwaliteit, zodat het trainingsaanbod optimaal aansluit op het kwaliteitskompas.

Gesprek met de leden

Daarnaast starten we een onderzoek onder onze leden, waarin de vraag centraal staat wat een vrijwilliger, bestuurder, coördinator bij een VPTZ-organisatie anno nu nodig heeft, waar men in de praktijk tegenaan loopt of baat bij heeft en hoe de VPTZ Academie daarop kan inspelen met haar aanbod aan trainingen en opleidingen. Ook onderzoeken we de oorzaak of aanleiding van het wel of juist niet deelnemen aan trainingen door onze leden. Dit onderzoek doen we niet eenmalig in 2022, maar zal de komende jaren een doorlopend project zijn. Op deze manier willen we, in gesprek met de leden, het aanbod van de VPTZ Academie blijvend laten aansluiten op de behoeften.

Effect van de trainingen

Tenslotte focussen we in 2022, en de jaren daarna, extra op het effect van de trainingen in de dagelijkse praktijk. Wat kunnen we qua inhoud en vorm doen om een training uiteindelijk in de praktijk van de deelnemer ook echt effect te laten hebben? Hiervoor kijken we naar de manier van trainen op locatie: naar inhoud en werkvormen, maar ook naar de mogelijkheden van leren op afstand en in netwerken, én naar materialen die het geleerde in de praktijk levend houden.

Om de kwaliteit en continuïteit van de trainingen te waarborgen, wordt verder ook in 2022 weer aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van de groep van zelfstandige VPTZ-trainers, worden trainers ingewerkt op alle bestaande en nieuwe modules en worden 10 nieuwe trainers opgeleid, die vanaf het najaar van 2022 inzetbaar zullen zijn.

In samenwerking met de communicatieadviseur wordt in 2022 een communicatieplan opgesteld om meer publiciteit, en daarmee bekendheid, aan de VPTZ Academie en haar trainingsaanbod te geven. Daarin zal onder andere gericht gekeken worden naar het benaderen van verschillende doelgroepen.

Onderstaand is een overzicht van de doelen, activiteiten en beoogde resultaten van het thema leren en ontwikkelen:

Doel	Activiteit(en)	Beoogd resultaat
Deskundigheidsbevordering vrijwilligers, coördinatoren en bestuursleden	<ul style="list-style-type: none"> • Plannen en organiseren 223 trainingen. • Coördineren en aansturen trainingssecretariaat en trainers. • Uitvoeren 223 trainingen door aan VPTZ Nederland verbonden trainers • Evalueren van trainingen. 	<p>Ruim 2.700 (verder) getrainde en opgeleide vrijwilligers, coördinatoren en bestuurders en feedback over de trainingen ten behoeve van het voortdurend verbeteren van de modules.</p>
Een actueel, kwalitatief hoogstaand en passend trainingsaanbod	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ledenonderzoek. • Doorontwikkelen van het trainingsaanbod op onderwerp, inhoud en vorm, op basis van trainingsevaluaties, ledenonderzoek en externe expertise, waarbij in 2022 met name de focus ligt op het effect van een training in de praktijk. • Ontwikkelen materialen ten behoeve van het beklijven van trainingen en de toepassing in de praktijk. • Doorontwikkelen e-learning. <p>Trainers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opleiden nieuwe groep VPTZ-trainers. • Doorontwikkelen trainerskennis en -vaardigheden. • Inwerken trainers op nieuwe verschillende modules. • Verbreden inzetbaarheid trainers. 	<p>Trainingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een actueel, passend, toekomstbestendig trainingsaanbod op basis van evaluaties, dat voortdurend in ontwikkeling is en effect sorteert in de praktijk van de deelnemers. • Trainingsprogramma's en materialen ten behoeve van de effectiviteit van trainingen in de praktijk. <p>Trainers:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het behouden van een voldoende grote trainersgroep van goed opgeleide trainers die kwalitatief hoogstaande trainingen geven. <p>Beide:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trainingen die gemiddeld een 8 of hoger scoren op inhoud en vorm.

<p>Een toekomstbestendige Academie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met de communicatieadviseur een plan opstellen om meer publiciteit aan de trainingen te geven en de diverse doelgroepen gericht te benaderen. • Afstemming en samenwerking met de kwaliteitsadviseur ten aanzien van het Kwaliteitskompas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Grotere zichtbaarheid van de academie bij vrijwilligers, coördinatoren en bestuurders, met als uitkomst een groter aantal organisaties dat deelnemers inschrijft en een groter aantal deelnemers aan de VPTZ-trainingen. • Een trainingsaanbod dat aansluit op en past in het kwaliteitskompas VPTZ.
---	---	---

4. Lobby, netwerken en samenwerken

VPTZ Nederland richt zich op behartiging van de belangen van haar leden bij landelijke beleidsmakers en relevante stakeholders. VPTZ Nederland heeft met haar ruim 200 leden en ruim 12.000 vrijwilligers iets heel bijzonders in handen. De positie als dé specialist in de palliatieve terminale zorg met vrijwilligers vraagt van ons om steeds proactief invloed uit te oefenen op zich ontwikkelend beleid. We zorgen ervoor dat we een serieuze gesprekspartner zijn in het veld van de palliatieve zorg, door actief en vanuit onze expertise bij te dragen aan beleidsontwikkeling. In dit hoofdstuk komen de speerpunten *Plek in de keten*, *Naams- en dienstbekendheid*, *Financiering/bekostiging* en *Landelijke samenwerking* van het meerjarenbeleid 2022-2025 terug.

In het najaar van 2021 ronden we het opstellen van een communicatie- en lobbystrategie af. Hierin geven we aan hoe we ons de komende jaren gaan positioneren en wat de route is naar meer naams- en dienstbekendheid. Vanaf 2022 geven we strategisch uitvoering aan dit plan. Hieronder gaan we in op de belangrijkste ontwikkelingen en plannen voor 2022.

Een groot deel van de leden ziet een terugloop van het aantal aanmeldingen voor ondersteuning in de thuissituatie. Dit lijkt haaks te staan op de wens van de meeste mensen om thuis te sterven. We kennen de belangrijkste oorzaken en zullen actief blijven lobbyen en netwerken bij de koepelorganisaties van verwijzers en samenwerkingspartners in de zorg.

Daarnaast richt de belangenbehartiging zich op het behouden of creëren van de juiste (rand)voorwaarden voor de lidorganisaties. Dit gaat vooral om financieringsvraagstukken en continuïteit van de eigen bedrijfsvoering. Er zijn ontwikkelingen rondom de financiering van de palliatieve zorg, die vragen om een alerte houding. Wij willen hier een meer proactieve rol in innemen, door ook zelf te komen met nieuwe voorstellen voor oplossingen.

Net als in voorgaande jaren maakt VPTZ Nederland onderscheid in drie vormen van belangenbehartiging:

1. Lobby: activiteiten gericht op het beïnvloeden van stakeholders waar VPTZ Nederland en/of haar leden als organisatie enerzijds iets van verwacht en anderzijds iets aan te bieden heeft;
2. Netwerken: activiteiten gericht op het vergroten van de dienstbekendheid en de toegevoegde waarde van de inzet van vrijwilligers in de palliatief terminale zorg;
3. Samenwerken: activiteiten die samen met stakeholders worden uitgevoerd om de zorg in de laatste levensfase zo goed mogelijk georganiseerd te krijgen.

Lobby

VPTZ-vrijwilligers leveren een specifieke en zeer waardevolle bijdrage aan de palliatieve zorg.

Daarom is het van groot belang dat de condities zo zijn dat organisaties en hun vrijwilligers hun werk zo optimaal mogelijk kunnen doen. VPTZ Nederland lobbyt voor de erkenning van de belangrijke rol van de vrijwilliger en voor de juiste randvoorwaarden voor VPTZ-organisaties. We volgen de politiek en het veld van de palliatieve zorg actief, zodat we op tijd kunnen inspelen op relevante ontwikkelingen. Het is daarom ook nog niet volledig te voorspellen met welke nieuwe ontwikkelingen we ons in 2022 zullen bezighouden. We blijven in ieder geval actief op de volgende onderwerpen:

Subsidieregeling VWS

In het najaar van 2021 gaan we met VWS nader in gesprek over de evaluatie van de subsidieregeling, die bureau HHM in 2020 heeft uitgevoerd. We zullen de knelpunten die onze leden ervaren hierin meenemen. We blijven de financiering van onze leden nauwlettend volgen. De instellingssubsidie voor VPTZ Nederland wordt jaarlijks toegekend en verantwoord. Vanwege onze blik op een langere beleidsperiode bespreken we met VWS dat we ook een meerjaren financieel perspectief kunnen hebben.

Bekostigingstraject NZa

De Nederlandse Zorgautoriteit is in 2021 gestart met een onderzoek naar de diverse hospicevormen in Nederland. Dit met als doel om op termijn tot een passende financieringssysteem voor hospicezorg te komen. Waar nodig blijft VPTZ Nederland ook in 2022 betrokken bij dit proces om te zorgen dat de belangen van de leden binnen dit traject ingebracht worden.

Verkeerde bedden-problematiek

In de zomer van 2021 hebben we de gevolgen van de verkeerde bedden-problematiek aangekaart bij Zorgverzekeraars Nederland (ZN), en gevraagd om een oplossing die snellere doorstroom naar een verpleeghuis mogelijk maakt. In 2022 houden we een vinger aan de pols rondom deze problematiek en ondernemen we waar nodig actie.

Inzet wijkverpleegkundige zorg

In sommige regio's kijken zorgverzekeraars strenger naar de indicatie van wijkverpleegkundige zorg. Daarnaast is op sommige plekken sprake van een tekort aan wijkverpleegkundigen. Voor hospices kan dit gevolgen hebben voor bijvoorbeeld de nachtinzet. Thuisorganisaties merken soms dat hun vrijwilligers overvraagd worden, of dat mensen tegen hun wens in naar een ziekenhuis of verpleeghuis gaan, omdat de zorg thuis niet rond komt. VPTZ is en blijft in gesprek met zorgverzekeraars, ZN en VWS over de gevolgen hiervan op vrijwilligers, en welke rol vrijwilligers wel en niet kunnen spelen hierbij.

Vraag/aanbod hospicezorg

Het capaciteitsvraagstuk, vooral over het benodigde aantal hospicebedden, vraagt om afstemming binnen de regionale netwerken palliatieve zorg. Ook op landelijk niveau is het gesprek hierover nodig: met name met Fibula als koepelorganisatie van de netwerken, met PZNL als coöperatie voor de palliatieve zorg en met het ministerie van VWS. Wij zullen bijdragen aan dit gesprek en aan het vinden van passende oplossingen.

Lokale lobby

Naast de subsidieregeling van VWS bestaan er op lokaal niveau financieringsmogelijkheden voor lidorganisaties, o.a. via de WMO. Sommige gemeenten vergoeden via de Bijzondere Bijstand een eventuele eigen bijdrage. Dit verschilt echter sterk per gemeente en per lidorganisatie. We zullen in 2022 onderzoeken welke rol VPTZ Nederland kan spelen om lokale lobby te ondersteunen.

Netwerken

De mogelijkheid van de inzet van een VPTZ-vrijwilliger in de laatste levensfase is nog altijd onvoldoende bekend. VPTZ Nederland zet zich daarom in om de bekendheid van alle vormen van vrijwillige palliatieve zorg (thuis, hospice, palliatieve unit) te vergroten. We hebben daarbij extra aandacht voor de thuisinzetten, omdat deze al enkele jaren (procentueel) achterblijven. De focus ligt voornamelijk op de landelijke partijen in de politiek, zorgverzekeraars, koepelorganisaties, beroepsverenigingen van relevante verwijzers en patiëntenverenigingen.

We versterken in 2022 de relatie met bestaande contacten en bouwen nieuwe relaties op met een breed scala aan stakeholders, op basis van het communicatie- en lobbyplan. We vragen deze partijen onder andere om te communiceren naar hun achterban over de mogelijkheden van vrijwillige inzet. We trekken hierbij waar mogelijk op met andere partijen, zoals Fibula, AHZn en ActiZ.

Samenwerken

VPTZ Nederland werkt samen met diverse partijen op landelijk niveau: voor de uitvoering van relevante projecten en programma's, het laten doen en bijdragen aan onderzoek aangaande de (vrijwillige) palliatieve terminale zorg en bij de ontwikkeling van richtlijnen. De partners zijn bijvoorbeeld:

- PZNL, waarbij VPTZ Nederland de aansluiting wil onderzoeken, mogelijk aangaan en dan verder vormgeven, mede vanwege de lopende ontwikkeling van het tweede Nationaal Programma Palliatieve Zorg 2021-2026 (NPPZ II).
- de Associatie Hospicezorg Nederland, waar het gaat om het samen optrekken vanwege gemeenschappelijke issues en ontwikkelingen;
- Agora, om de palliatieve terminale zorg te verbinden met en in te bedden in het sociaal domein op lokaal niveau;
- MantelzorgNL, om de aansluiting van de VPTZ-vrijwilligers op de mantelzorger(s) en het bredere sociaal netwerk van de cliënt zo goed mogelijk vorm te kunnen geven;
- O²PZ (Optimaliseren Onderwijs Palliatieve Zorg), om de bijdrage aan en waarde van vrijwilligers in de palliatieve terminale zorg een plek te geven in het onderwijs;
- Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV), voor het volgen van en anticiperen op relevante wet- en regelgeving rondom vrijwilligerswerk en via actief lidmaatschap van het Landelijke Overleg Vrijwilligerswerk in de Zorg (LOVZ).

Onderstaand volgt een overzicht van de doelen, activiteiten en beoogde resultaten van het thema lobby, netwerken en samenwerken:

Doel	Activiteit(en)	Beoogd resultaat
De deskundige VPTZ-vrijwilliger wordt door verwijzers en naasten gezien als onmisbare schakel in de palliatief terminale zorg zowel binnen thuissituatie, hospice als zorginstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren persbeleid richting vakbladen en landelijke media. • Actualiseren website vptz.nl. • Actualiseren standaardfolder. • Actief deelnemen en bijdrage leveren aan sociale media. • Contacten uitbouwen met koepelorganisaties van verwijzers, zoals PALHAG, Pal voor Profs, onderwijsinstellingen voor zorgmedewerkers, en patiëntenverenigingen, zoals verenigd in de Nederlandse Federatie van Kankerpatiënten-organisaties), ALS Patients 	Zorgaanbieders, beroepsmatige zorgverleners en mantelzorgers zijn bekend met de mogelijkheden van de inzet van vrijwilligers in de laatste levensfase. Hierdoor neemt het aantal tijdige verwijzingen toe.

	<p>Connected (APC) en de Parkinson Vereniging.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met andere partijen aandacht vragen voor de rol van de vrijwilliger in publicaties voor verwijzers (nieuwsbrieven, etc.). • Deelnemen aan relevante bijeenkomsten (inhoudelijk en/of als standhouder). 	
VPTZ-leden zijn bekend bij (potentiele) vrijwilligers	<ul style="list-style-type: none"> • Vindbaarheid vacatures vergroten (o.a. door goed zichtbaar te zijn op online platforms zoals de Vrijwilligerscentrale). • Zichtbaar zijn met mooie vrijwilligersverhalen onder relevante doelgroepen. 	Potentiele vrijwilligers kennen de mogelijkheden en de waarde van het doen van vrijwilligerswerk. Hierdoor zijn er voldoende vrijwilligers beschikbaar.
VPTZ is bekend en erkend bij beleidsmakers, politiek en andere stakeholders	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoren en input leveren bij landelijke politieke ontwikkelingen en overleggen m.b.t. palliatieve zorg. • Zichtbaarheid van VPTZ als expert vergroten door opiniestukken in kranten en vakbladen. • Monitoren media via Meltwater. 	Beleidsmakers en politici kennen de unieke bijdrage van vrijwilligers aan de palliatief terminale zorg, en nemen dit mee bij het maken van eventueel nieuw beleid.
Aanpassingen knelpunten binnen de subsidieregeling 2022-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Overleggen met het ministerie van VWS over de externe evaluatie en eventuele aanpassingen van de subsidieregeling. • Overleggen met ministerie over de looptijd van de instellingssubsidie VPTZ Nederland. 	Een passende subsidieregeling voor alle leden. Een looptijd voor de instellingssubsidie gelijk aan die van de leden.
Creëren van de juiste randvoorwaarden voor lidorganisaties om hun werk te kunnen doen.	<ul style="list-style-type: none"> • Gesprekken met, lobbyen bij en input leveren aan zorgverzekeraars, Zorgverzekeraars Nederland en NZa. • Inspelen op ontwikkelingen rondom bekostiging hospicezorg. 	Lidorganisaties kunnen hun werk doen onder de juiste randvoorwaarden.

	<ul style="list-style-type: none">• Aandacht vragen voor de effecten op en de rol van vrijwilligers bij de ontwikkelingen rondom de inzet van wijkverpleging (o.a. in de nacht).• Onder de aandacht brengen van langliggersproblematiek bij Zorgverzekeraars Nederland en VWS.• Onderzoeken welke rol VPTZ Nederland kan spelen bij lobby rondom lokale financiering (WMO, Bijzondere Bijstand).	
--	--	--

5. Verenigen

Het proces om tot een herijking van de vereniging te komen leidde in mei 2021 tot een akkoord van de Ledenraad met gewijzigde statuten, een nieuw huishoudelijk reglement, het voorstel voor een aangepaste commissiestructuur en het document *De kracht van samen* over de VPTZ-lidmaatschapscriteria. Hiermee is alsnog, vanwege de coronacrisis op een later moment dan gepland, de overgang van een Ledenraad naar Algemene Ledenvergaderingen (ALV) gemaakt.

ALV

Op het moment van schrijven van dit jaarplan is nog onbekend of we eind dit jaar daadwerkelijk een eerste (fysieke) ALV zullen hebben: dit is afhankelijk van eventueel noodzakelijk te nemen besluiten over verenigingszaken als vervolg op die laatste bijeenkomst van de Ledenraad. Voor mei 2022 staat sowieso de jaarlijkse ALV gepland, die we organiseren als onderdeel van een inhoudelijk aantrekkelijk programma. In dat programma hebben we specifieke aandacht voor de rol en deskundigheidsbevordering van coördinatoren als alternatief voor de eerdere Inspiratiedagen.

Beleidsadviescommissie

Het besluit over een aangepaste commissiestructuur binnen de vereniging betekent dat dit plan geïmplementeerd gaat worden. De ondertussen zogenoemde Beleidsadviescommissie zal in het najaar van 2021 samengesteld zijn. Deze groep leden gaat in 2022 samen met het landelijk bureauen bestuur de commissie verder vormgeven en mogelijk haar eerste advieservaringen opdoen.

Lidmaatschapscriteria

De kracht van samen zal op een aantal onderdelen nader geconcretiseerd en aangescherpt worden, zodat een reglement VPTZ-lidmaatschapscriteria ontstaat. Dit reglement wordt in 2022 vastgesteld. Vervolgens is sprake van de implementatie ervan, zodat de huidige (en nieuwe) leden voldoen aan de criteria. Dit proces verloopt in samenspraak en afstemming met de leden, de inschatting is dat we voor de complete afronding ervan 2-3 jaar nodig hebben. In 2022 zal de eerste groep leden volledig voldoen aan de VPTZ-lidmaatschapscriteria. De in de nieuwe statuten opgenomen Beroepscommissie lidmaatschap wordt in 2022 vormgegeven en geïnstalleerd.

Verenigingsrelaties

Naast een aanpassing van de structuur en van officiële documenten werken we verder aan de onderlinge contacten en relaties binnen de vereniging, en daarmee ook onze verenigingscultuur. De herijking heeft immers het zijn van een vitale vereniging als doel. De Beleidsadviescommissie speelt hierin een rol, maar zeker ook de Regionale bijeenkomsten. Na een aantal online rondes is het voornemen dat deze door leden gewaardeerde bijeenkomsten dit najaar weer fysiek plaatsvinden. Dat zal in het najaar van 2022 weer het geval zijn, om de leden zo te betrekken bij de VPTZ-beleidsontwikkeling en -uitvoering.

Verder moeten projectgroepen, themagroepen, meedenk- en klankbordsessies, digitale enquêtes en uitwisseling, werkbezoeken en individuele contacten, al dan niet gekoppeld aan de thema's elders in dit jaarplan, bijdragen aan nauwere banden tussen de leden, het landelijk bureau en bestuur.

Een aantal activiteiten is verder structureel:

- het doorlopen van de jaarlijkse beleidscyclus met het landelijk bestuur en de leden;
- de reguliere activiteiten rondom de toetreding van nieuwe leden;
- de ondersteuning van de landelijke klachtencommissie;
- de uitgave van het magazine Antenne.

Onderstaand volgt een overzicht van de doelen, activiteiten en beoogde resultaten van het onderdeel verenigen:

Doel	Activiteit(en)	Beoogd resultaat
Beleidsvoorbereiding en besluitvorming	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale bijeenkomsten (in het najaar, op circa vijf locaties in het land en eventueel ook online): voorbereiden, uitvoeren, verwerken uitkomsten, inzetten vervolgacties. • Beleidsadviescommissie: bepalen werkwijze en commissiereglement, ondersteunen bij de voorbereiding, uitvoering en verslaglegging van het advieswerk, verwerken uitkomsten, inzetten vervolgacties. • Algemene ledenvergadering (i.c.m. inhoudelijk programma voor coördinatoren, directeuren en bestuurders), in mei: vormgeven concept, voorbereiden, uitvoeren, verwerken uitkomsten, inzetten vervolgacties. 	Participatie leden in de beleidsvoorbereiding, besluitvorming en beleidsuitvoering van de vereniging.
Vaststelling en invoering lidmaatschapscriteria	<ul style="list-style-type: none"> • Op- en vaststellen reglement lidmaatschapscriteria. • Huidige leden laten voldoen en ondersteunen bij het voldoen aan de criteria. • Vormgeven en installeren Beroepscommissie lidmaatschap. 	Eerste groep leden voldoet aan de VPTZ-lidmaatschapscriteria.
Toelating nieuwe leden	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiden aspirant-leden. • Beoordelen aanvraag aspirant-leden. • Voorbereiden besluitvorming over lidmaatschapsaanvragen. 	Nieuwe leden o.b.v. de (aangepaste) VPTZ-lidmaatschapscriteria .
Ondersteuning landelijke klachtencommissie	<ul style="list-style-type: none"> • Begeleiden/bemiddelen van cliënten, vrijwilligers, coördinatoren of lidorganisaties bij een (potentiële) klacht. • Ondersteunen van de commissie bij de behandeling van een klacht. • Monitoren van het advies van de commissie aan de betrokken lidorganisatie n.a.v. de klachtbehandeling. • Voorbereiding en uitvoeren jaarlijks overleg. 	Klachten afgehandeld conform reglement/procedure en naar tevredenheid van betrokken partijen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Afronden van de aanpassing van de klachtenreglementen/-procedures. • Werven, selecteren en introduceren van nieuwe leden van de commissie. 	
Uitgave blad Antenne	<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgen algehele planning en organisatie. • Voorbereiden en deelnemen aan redactievergaderingen. 	8 Antennes (4 papieren + 4 digitale versies).

6. Interne aangelegenheden

Na een intensief en waardevol proces samen met de leden kon kort na de zomer het meerjarenbeleidsplan voor de periode 2022 - 2025 door het bestuur worden vastgesteld. Dit document beschrijft voor de genoemde jaren de koers en speerpunten van VPTZ Nederland. Het sluit af met een hoofdstuk Organisatie, met een blik op interne zaken.

Bestuur

Het landelijk bestuur wordt gevormd door vijf personen. Op dit moment bestaat het bestuur uit vier personen en is er een vacature voor de functie van algemeen bestuurslid. De wervingsprocedure zal na de zomervakantie worden gestart, met als doel om bij de aanvang van 2022 weer op volle bezetting te zijn.

Bureau

In 2021 hebben zich binnen het relatief kleine landelijke team vijf personele wisselingen voorgedaan. Dat in een tijd waarin het team als gevolg van corona veelal thuis werkte. De leden van het team kenmerken zich door een groot verantwoordelijkheidsgevoel richting de leden, beschikken over veel kennis en hebben ieder zo hun eigen expertise. Samen vormen zij de vaste basis waarop de leden een beroep kunnen doen. Voor 2022 zal extra aandacht uitgaan naar teambuilding en teamontwikkeling. Wendbaarheid, flexibiliteit, collegialiteit en servicegerichtheid blijven daarbij belangrijke aandachtspunten.

Administratie

Al in 2020 werd gestart met de overstap naar AFAS (softwarepakket), teneinde de financiële en administratieve processen zo efficiënt en effectief mogelijk te hebben ingericht. Voor 2022 wordt, met name wat betreft de processen binnen de Academie, een verdere verfijning voorzien.

Een klein team is een kracht, maar is ook kwetsbaar. Voor een aantal onderwerpen, zoals notuleren en de salarisadministratie, zal worden verkend of er tenminste een back-up kan worden georganiseerd.

7. Begroting

	2020		2021	2022
	Begroting	Realisatie	Begroting	Begroting
Baten				
Instellingssubsidie ministerie VWS	1.638.805	1.438.209	1.741.073	1.711.821
Eigen bijdrage deelnemers cursussen	311.330	155.248	317.750	303.470
Eigen bijdrage opleiding eigen trainers	0		0	0
Contributieopbrengst leden	141.257	145.515	149.886	150.628
Baten uit belangenbehartiging	0		0	0
Baten uit inspiratiedag	13.000		13.000	0
Baten uit licentie e-learning	18.000		18.000	18.000
Subsidie ROPARUN	PM	57.792	PM	PM
Subsidie Coalitie Van Betekenis tot het Einde	0	11.604	0	0
Subsidie PPBox	0	3.950	0	0
Overige baten / externe financiers	0	19.882	0	0
Giften	0	104.859	0	0
Rentebaten	0	32	0	0
Totaal baten	2.122.392	1.937.091	2.239.709	2.183.919
Lasten				
Personeelslasten	965.777	916.443	894.872	893.657
Projectlasten	960.479	635.149	1.145.069	1.079.465
Huisvestingslasten	80.462	80.611	82.512	82.949
Bureaulasten	44.698	43.529	26.008	26.354
Kosten automatisering/licentielasten	27.583	32.605	46.322	50.000
Algemene lasten	24.000	25.106	25.450	26.815
Afschrijvingen	14.592	12.416	16.476	20.679
Overige kosten	4.800	2.756	3.000	3.000
Lasten ROPARUN	PM	57.792	PM	PM
Uren inzet Coalitie van Betekenis tot het Einde	0	16.956	0	0
PPBox	0	3.950	0	0
Rentelasten en bankkosten	0	0	0	1.000
Totaal lasten	2.122.392	1.827.313	2.239.709	2.183.919
Saldo van baten en lasten	0	109.778	0	0
<p>In de begroting 2022 zijn 9,9 FTE opgenomen. Dit ten opzichte van 9,7 FTE in 2021 (incl. inhuur personeel). Voor 2020 is het gerealiseerde aantal FTE 8,5</p>				